

Preek gehouden op 19 april 2025
Stille Zaterdag
in de Westerkerk Amsterdam
door ds. Herman Koetsveld

Dit uur in de late avond van de Stille Zaterdag staat genoteerd als de paaswake. Een wake, dat is zo'n moment als er iets erg gebeurd is en waar je met elkaar bij stil wilt staan. Bij stil moet staan, omdat je in de machteloosheid van wat die gebeurtenis heeft opgeroepen geen andere activiteit bedenken kunt. Behalve dat waken dus, behalve dat ruimte scheppen voor de ontzetting.

Maar waken kan ook dat je wakker wilt blijven bij iemand die die beweging aan het maken is om haar of zijn leven los te laten. Wakker blijven als diepste vorm van menselijke nabijheid met geen andere betekenis dan die nabijheid zelf. En dan soms zelfs die nabijheid blijven voortzetten als die mens al gestorven is.

Beide aspecten, je voelt wel aan denk ik: stil staan en daarmee en daarin de nabijheid zoeken, wat past dat naadloos bij dit moment, wat pas dat naadloos in deze tijd. Waken, omdat de dood van die ene gemartelde machteloze aan het kruis staat voor die tallozen die gedood of verminkt zijn geworden in het macabere spel van mensen die enkel in termen van macht, vernedering en vijandsbeelden kunnen spreken. Daarbij stil te staan, om onze nabijheid vast te houden, te bewaren, te tonen, te delen. Waarom? Om onze menselijkheid niet te verliezen, niet kwijt te raken in de maalstroom van haat, macht en dood, om niet te verdwalen in de duisternis van de onverschilligheid van 'het zal mijn tijd wel duren' of, dat kan ook, in de verlamming van de angst.

Maar deze wake heeft een naam: het is een paáswake. Het is niet alleen stil staan ter wille van de menselijke nabijheid. Het is ook ruimte maken voor wat komen mag. Voor wat gehoopt wordt. Voor dat waar in de duisternis wel het meest naar verlangd wordt: het opkomende licht van een nieuwe dag waarin het nieuwe leven, waarin het vernieuwde leven uitgeroepen wordt.

Onze menselijke nabijheid, ons mens-zijn zelf verbonden met de gekruisigde van wie wordt verhaald dat de Eeuwige hem niet zal doen verliezen aan de grote dood. Maar hem aan het licht zal roepen: 'jij mensenkind, sta op en leef!' En dan worden we zelf dragers van het

woord van vrede dat wereldwijd gehoord mag gaan worden. En komen daarmee in die ruimte van het verlangen naar de alles in zichzelf dragende liefde die alle kwaad zal overwinnen. Deze kring, nu hier, met tallozen elders: mensen die uitzien naar het licht dat alle duisternis zal verdrijven. Paaswake 2025, daarbij stil te staan, mens te zijn, met hart en ziel verbonden te zijn, met God en met elkaar. Godzijdank Amen.